

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Факультет історії, політології і міжнародних відносин

Кафедра етнології і археології

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**«Побут
галицької інтелігенції
(XIX – 30-ті рр. XX ст.)»**

Освітня програма «Історія та археологія»
(третій (освітньо-науковий) рівень)

Спеціальність 032 «Історія та археологія»

Галузь знань 03 Гуманітарні науки

Затверджено на засіданні кафедри етнології
і археології
Протокол № 1 від 31 серпня 2020 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Результати навчання (компетентності)
5. Організація навчання курсу
6. Система оцінювання курсу
7. Політика курсу
8. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	«Побут галицької інтелігенції (XIX – 30-ті рр. XX ст.)»
Викладач (-і)	Дрогобицька Оксана Ярославівна, к.і.н., доцент
Контактний телефон викладача	(0342) 59-61-87
E-mail викладача	oksanca@meta.ua
Формат дисципліни	2. Вибіркові навчальні дисципліни. Форми навчання: денна, дистанційна.
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 20 годин лекцій, 10 годин семінарських занять, 60 годин самостійна робота
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua
Консультації	Консультації в день проведення лекцій/семінарських занять, або ж щочетверга після занять з 14.00 до 15.00 в 619.
2. Анотація до курсу	
<p>«Культура і побут галицької інтелігенції (XIX – 30-ті рр. XX ст.)» є курсом вільного вибору, передбаченим навчальним планом для здобуття кваліфікаційного рівня доктор філософії зі спеціальності 032 «Історія та археологія». Курс зорієнтований на застосування аспірантами (здобувачами) спеціальності 032 «Історія та археологія» набутих знань, умінь і навичок у майбутній науковій діяльності.</p>	
3. Мета та цілі курсу	
<p>Мета: засвоєння і поглиблення теоретичних та практичних знань, умінь і навичок аспірантів (здобувачів) на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти за галуззю знань 03 Гуманітарні науки, спеціальністю 032 «Історія та археологія» з дисципліни «Культура і побут галицької інтелігенції (XIX – 30-ті рр. XX ст.)». Підготовка висококваліфікованих фахівців у галузі історії, які володіють знаннями про закономірності процесу формування галицької інтелігенції, особливості духовної і матеріальної культури представників цієї верстви та їхню роль в розгортанні культурно-просвітнього та суспільно-політичного руху в Галичині у XIX – 30-х рр. XX ст. Через вивчення різних форм громадської діяльності інтелігенції виховання прагнення до активної суспільної роботи і вироблення власної позиції як у політичній, так і в культурно-освітній сферах.</p>	
<p>Завдання:</p> <ul style="list-style-type: none"> • подати системні, комплексні знання з курсу «Культура і побут галицької інтелігенції (XIX – 30-ті рр. XX ст.)»; • виокремити основні закономірності формування освіченої верстви, специфіку її матеріальної і духовної культури; • навчити використовувати у науковій та професійній діяльності знання, отримані у ході вивчення курсу. 	

У результаті вивчення навчальної дисципліни аспірант (здобувач) повинен **знати:**

- Джерела та історіографію вивчення культури та побуту української інтелігенції в Галичині у XIX – 30-х рр. XX ст.;
- основні шляхи формування галицької інтелігенції, особливості її матеріальної та духовної культури;
- участь галицької інтелігенції в процесі створення національних культурно-просвітніх інституцій, соціально-економічних організацій, молодіжних товариств;
- біографічні дані та основні віхи діяльності видатних представників освіченої верстви у Галичині.

Вміти:

- аналізувати мемуарну спадщину представників інтелігенції другої половини XIX – 30-х рр. XX ст., а також кращі зразки художньої літератури тогочасних письменників;
- характеризувати структуру і матеріальне становище галицької інтелігенції;
- аналізувати історичні чинники виникнення конкретних ситуацій в історичних подіях, порівнювати різні форми і види громадської активності вчителів, священиків, лікарів, адвокатів тощо;
- використовувати методи та засоби інформаційно-аналітичної діяльності для здійснення наукових досліджень з історії галицької інтелігенції;
- проводити наукові дослідження із залученням джерел XIX – 30-х рр. XX ст. та аналізувати їх результати;
- дати об'єктивну оцінку діяльності видатних представників освіченої верстви у суспільно-політичній, культурно-освітній та соціальній сферах;
- розрізняти історичну своєрідність, культурне та етнонаціональне розмаїття України.

4. Результати навчання (компетентності)

1. Здатність аналізувати історичні чинники виникнення конкретних ситуацій в історичних подіях. (ПРН 1)
2. Здатність розрізняти історичну своєрідність, культурне та етнонаціональне розмаїття України. (ПРН 4)
3. Уміння сприймати сутність і особливості історичного розвитку світової цивілізації та місця в ньому вітчизняного минулого. (ПРН 7)
4. Здатність використовувати на практиці теоретичні положення для аналізу міжнародних зв'язків України з іншими країнами світу. (ПРН 10)
5. Уміння використовувати методи та засоби інформаційно-аналітичної діяльності. (ПРН 12)
6. Уміння проводити наукові дослідження та аналізувати їх результати. (ПРН 14)
7. Уміння використовувати нормативно-правову базу з питань охорони праці, організувати дотримання вимог безпеки праці учасникам трудового процесу. (ПРН 17)

5. Організація навчання курсу

Обсяг курсу					
Вид заняття			Загальна кількість годин		
лекції			20		
семінарські заняття			10		
самостійна робота			60		
Ознаки курсу					
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий		
3-й семестр	032 «Історія та археологія»	2-й курс	вибірковий		
Тематика курсу					
Тема, план	Форма заняття	Література	Завдання, год.	Вага оцінки	Термін виконання
Тема 1. Предмет, завдання і джерела курсу. Галицька інтелігенція як національний феномен. Предмет і завдання курсу. Джерела вивчення побуту української інтелігенції в Галичині у XIX – 30-х рр. XX ст. Галицька інтелігенція як національний феномен. Її світоглядна, організаційна та культуротворча функції.	Лекц. 2 год.	[2; 4; 15; 35; 49]			За розкладом
Тема 2. Джерела і шляхи формування інтелігенції в Галичині. Роль священничих та вчительських родин у процесі формування галицької інтелігенції. Вихідці із селян в середовищі місцевої інтелігенції. Другорядні джерела становлення інтелігенції в Галичині у XIX – 30-х рр. XX ст. Головні осередки формування української	Лекц. 2 год., семінар. 2 год	[1; 4; 5; 8; 9; 11; 14; 15;]	Підготовка семінарського заняття та презентації. Вивчення термінів, 6 год.	5 б. (вибірково, під час опитування на семінарі).	За розкладом

<p>інтелігенції у Галичині. Вплив середніх шкіл на формування національної інтелігенції. Роль вищих навчальних закладів Галичини у процесі становлення української інтелігенції. Студентські товариства як осередки формування інтелігенції.</p>					
<p>Тема 3. Соціальна структура інтелігенції: кількісна та якісна характеристики. Чисельність українських педагогів та священиків в Галичині (XIX – 30-ті рр. XX ст.). Представники вільних фахів (лікарі, адвокати). Кількісна характеристика спеціалістів інженерно-технічної сфери. Науково-технічна інтелігенція.</p>	<p>Лекція, 2 год.</p>	<p>[4; 15; 18; 19; 47; 48; 49]</p>	<p>Опрацювання джерел, підготовка до тестування, вивчення термінів, 4 год.</p>		<p>За розкладом</p>
<p>Тема 4. Галузево-професійна характеристика української інтелігенції. Педагогічні кадри. Юристи. Працівники медичної галузі. Творча інтелігенція.</p>	<p>Лекц. 2 год., семінар. 2 год</p>	<p>[4; 15; 28; 32; 36; 46; 48; 49; 50]</p>	<p>Опрацювання джерел, вивчення термінів</p>	<p>5 б. (вибірково, під час опитування на семінарі).</p>	<p>За розкладом</p>
<p>Тема 5. Матеріальне становище інтелігенції в Галичині у XIX – 30-х рр. XX ст. Матеріальне становище викладачів вищих та середніх шкіл. Особливості соціально-економічного становища сільського духовенства. Головні джерела</p>	<p>Лекція, 2 год.</p>	<p>[4; 7; 8; 9; 11; 15; 30; 35; 38; 39; 40]</p>	<p>Вивчення термінів, опрацювання джерел 8 год.</p>		<p>За розкладом</p>

<p>матеріального забезпечення працівників освіти, лікарів та юристів.</p> <p>Повсякденний побут і матеріальне становище учня гімназії (XIX – 30-ті рр. XX ст.).</p> <p>Повсякденний побут і матеріальне становище студента Духовної семінарії (XIX – 30-ті рр. XX ст.)</p>					
<p>Тема 6. Роль галицької інтелігенції в організаційному становленні феміністичного руху. Особливості феміністичного руху в Галичині. Жіночі організації і товариства другої половини XIX – 30-х рр. XX ст. Марійка Підгірянка та І. Блажкевич у боротьбі за права жінок. Роль творів О.Кобилянської «Царівна» та «Людина» у становленні феміністичного руху в Галичині.</p>	Семінар, 2 год.	[4; 12; 13; 17; 39; 40; 50]	Підготовка до контрольної роботи, опрацювання джерел, 12 год.	20 б. (Контрольна робота)	За розкладом
<p>Тема 7. Освітні традиції галицької інтелігенції. Рівень освіченості представників галицької інтелігенції. Особливості вибору професії серед вихідців із інтелігентних кіл. Освіта дівчат наприкінці XIX – 30-х рр. XX ст. Народознавча діяльність галицької інтелігенції</p>	Лекція 2 год	[4; 5; 8; 9; 13; 14; 15; 17; 44; 45; 51; 57]	Вивчення термінів, опрацювання джерел, 6 год.		За розкладом
<p>Тема 8. Режим дня і способи</p>	Лекція 2 год.,	[4; 39; 40; 43; 45]			За розкладом

<p>проведення дозвілля Режим дня галицької інтелігенції. Способи проведення дозвілля. Спорт як варіант проведення вільного часу.</p>					
<p>Тема 9. Сім'я і родинний побут Сім'я інтелігенції: кількісні і якісні характеристики. Принципи вибору пари серед представників інтелігенції. Специфіка взаємин всередині сім'ї. Родинні свята та обряди. Особливості відзначення календарних свят у родинах галицької інтелігенції</p>	<p>Лекція. 2 год.</p>	<p>[4; 17; 34; 43; 44; 53; 58]</p>	<p>Опрацювання джерел та наукової літератури, 4 год.</p>	<p>5 б. (під час опитування на семінарі).</p>	<p>За розкладом</p>

<p>Тема 10. Громадський побут інтелігенції в Галичині (XIX – 30-ті рр. XX ст.) Громадські обов'язки і повноваження представників інтелігенції. Робота у місцевих органах влади. Участь інтелігенції в громадських організаціях краю. Конфлікти з громадою: причини виникнення та шляхи врегулювання. Участь галицької інтелігенції у кооперативному русі</p>	<p>Лекція, 2 год</p>	<p>[3; 4; 11; 14; 16; 17; 29; 31; 33; 36; 37; 41; 51; 54 – 57]</p>	<p>Підготовка до тестування, 4 год.</p>	<p>5 б. під час тестування</p>	<p>За розкладом</p>
<p>Тема 11. Особливості матеріальної культури Елементи сільської і міської культури в одязі інтелігенції. Особливості харчування. Житло і комплекс господарських забудов. Господарські заняття. Господарство інтелігенції у Галичині (XIX – 30-ті рр. XX ст.)</p>	<p>Лекція, 2 год, семинар 2 год.</p>	<p>[4; 10; 52; 55; 56] https://www.salomea-museum.lviv.ua/ - сайт Музично-меморіального музею Соломії Крушельницької у Львові http://dimfranka.lviv.ua/ - сайт історико-меморіального музею Івана Франка</p>	<p>Підготовка семінарського заняття та презентації, 6 год.</p>	<p>5 б. (під час опитування на семінарі).</p>	<p>За розкладом</p>
<p>Тема 12. Персоналістика: видатні представники галицької інтелігенції Іван Франко (1856 – 1916) як видатний поет, прозаїк, етнограф і видавець. Життєвий шлях і</p>	<p>Семинар 2 год.</p>	<p>[4; 18; 19; 20-28; 32; 39; 40; 43; 46] http://pidhirianka.ho.ua/sel.htm – сайт по Марійці Підгірянці https://www.i-</p>	<p>Виконання індивідуального завдання, 10 год.</p>	<p>10 б. (під час опитування на семінарі)</p>	<p>За розкладом</p>

<p>громадська діяльність Василя Стефаника (1871 – 1936). Уляна Кравченко (1861 – 1947) – перша жінка поетеса у Галичині. Константина Малицька (1872 – 1947): громадська діячка, педагог і письменниця. Андрій Чайковський (1857 – 1935): життєвий шлях і творча спадщина.</p>		<p>franko.name/uk/Folklore/1889/Pokucie.html - сайт по І.Франку</p>			
---	--	--	--	--	--

6. Система оцінювання курсу

Підсумковий контроль рівня знань та успішності аспірантів (здобувачів) відбувається у формі екзамену. Підсумкова оцінка (максимум 100 балів) визначається як сума оцінок за поточний контроль знань (максимум 50 балів) та результатів складання екзамену (максимум 50 балів).

При поточному контролі оцінюються: систематичність роботи на семінарських заняттях, рівень знань, продемонстрований у відповідях і виступах, знання джерельного та історіографічного матеріалу, активність при обговоренні питань, самостійне опрацювання тем, захист монографії (розділу), підготовка мультимедійного проекту чи написання наукової статті, контрольної роботи.

Школа оцінювання та ECTS		
університетська	національна	Шкала ECTS
90-100	відмінно	A
80-89	добре	B
70-79		C
60-69	задовільно	D
50-59		E
26-49	незадовільно	FX
1-25		

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне оцінювання та самостійна робота						Екзам- мен	Сума
Змістовий модуль 1			Змістовий модуль 2				
Поточне оцінювання	Контрольна робота	Сума	Поточне оцінювання	Індивіду- альне завдання	Сума	50	100
T1-T6			T7-T12				
10	20	30	10	10	20		

T1, T2 ... – теми.

Вимоги до
письмової
роботи

Написання контрольної роботи є обов'язковим для виставлення підсумкової оцінки. У випадку, якщо аспірант (здобувач) не написав контрольну роботу, він вважається таким, що не виконав усіх видів робіт, що передбачаються навчальним планом за семестр з даної дисципліни.

Контрольна робота включає 3 теоретичні питання (оцінюється по 5 балів кожне) і 1 на знання термінології (по 1 балу за кожне визначення).

Приклади типового завдання для контрольної роботи:

Завдання № 1.

1. Студентські товариства як осередки формування інтелігенції.
2. Особливості феміністичного руху в Галичині.
3. Юристи в Галичині (XIX – 30-ті рр. XX ст).
4. Дайте визначення термінів «інтелігенція», «ринський», «реальна школа», «сурдут», «матура».

Питання до контрольної роботи

1. Джерела формування галицької інтелігенції (XIX – 30-ті рр. XX ст.).
2. Матеріальне становище галицької інтелігенції (XIX – 30-ті рр. XX ст.).
3. Вплив середніх шкіл на формування національної інтелігенції.
4. Роль вищих навчальних закладів Галичини у процесі

	<p>становлення української інтелігенції.</p> <ol style="list-style-type: none"> 5. Студентські товариства як осередки формування інтелігенції. 6. Галузево-професійна характеристика української інтелігенції: Педагогічні кадри. 7. Юристи в Галичині (XIX – 30-ті рр. XX ст). 8. Працівники медичної галузі в Галичині (XIX – 30-ті рр. XX ст.). 9. Творча інтелігенція в Галичині (XIX – 30-ті рр. XX ст.). 10. Науково-технічна інтелігенція в Галичині (XIX – 30-ті рр. XX ст.). 11. Особливості феміністичного руху в Галичині. 12. Жіночі організації і товариства другої половини XIX – 30-х рр. XX ст.
<p>Семінарські заняття</p>	<p>У ході поточного контролю здійснюється усне та письмове опитування з тем, передбачених для семінарських занять. Також здійснюється контроль самостійної роботи відповідно до визначеної тематики.</p> <p>Оцінювання знань та науково-пошукової роботи аспірантів (здобувачів) на семінарських заняттях проводиться за 5-ти бальною шкалою.</p> <p>На семінарському занятті діє такий принцип оцінювання:</p> <p>«5» балів – знання аспіранта (здобувача) відмінні.</p> <p>Аспірант (здобувач) глибоко, ґрунтовно в деталях володіє теоретичними знаннями, використовує необхідну джерельну базу, інтернет ресурси, обізнаний з історіографією того чи іншого питання. Відмінно оперує основними термінами і поняттями; виявляє спільні і відмінні риси в теоретико-методологічних підходах українських і зарубіжних істориків; знає методологію наукового дослідження; аналізує, співставляє та узагальнює матеріал з історії галицької інтелігенції. Вміє порівняти різні явища і процеси, дати вичерпний аналіз проблеми, володіє понятійно-категоріальним апаратом дисципліни. На високому рівні вміє використовувати методи та засоби інформаційно-аналітичної діяльності. Вміє проводити наукові дослідження та аналізувати їхні результати.</p> <p>«4» бали – знання аспіранта (здобувача) добрі.</p> <p>Аспірант (здобувач) володіє теоретичними знаннями з курсу «Культура і побут галицької інтелігенції (XIX – 30-ті рр. XX ст.)», використовує необхідну джерельну базу, інтернет ресурси, обізнаний з історіографією того чи іншого питання.</p>

Добре оперує основними термінами і поняттями; виявляє спільні і відмінні риси в теоретико-методологічних підходах українських і зарубіжних істориків; знає методологію наукового дослідження; аналізує, співставляє та узагальнює матеріал з історії галицької інтелігенції. Вміє порівняти різні явища і процеси, дати вичерпний аналіз проблеми, володіє понятійно-категоріальним апаратом дисципліни. Вміє використовувати методи та засоби інформаційно-аналітичної діяльності, проводити наукові дослідження та аналізувати їхні результати, але допускає незначні пропуски фактичного матеріалу. У деяких випадках нечітко формулює загалом правильні відповіді, допускає окремі несуттєві помилки та неточності.

«3» бали – знання аспіранта (здобувача) задовільні.

Аспірант (здобувач) володіє більшою частиною фактичного матеріалу, але не здатен(на) повною мірою використати знання, уміння і навички на практиці; відповідь не чітка і спрощена, є суттєві помилки. Погано оперує основними термінами і поняттями; не достатньо знає методологію наукового дослідження. Не достатньо аналізує, співставляє та узагальнює матеріал з історії галицької інтелігенції. Не завжди може пояснити причинно-наслідкові зв'язки. Не завжди вміє використовувати методи та засоби інформаційно-аналітичної діяльності, на належному рівні аналізувати результати наукових досліджень.

«2» бали – знання аспіранта (здобувача) незадовільні.

У відповіді аспіранта (здобувача) є суттєві помилки. На належному рівні не вміє систематизувати, співставляти, аналізувати, доводити, порівнювати матеріал з історії галицької інтелігенції. Посередньо володіє історичним критичним мисленням, аналізом і синтезом. Не завжди вміє використовувати методи та засоби інформаційно-аналітичної діяльності, на належному рівні аналізувати результати наукових досліджень.

Підсумкова оцінка за семінарські заняття виставляється аспіранту (здобувачу) в кінці семестру за результатами роботи на семінарських заняттях і є середнім арифметичним (заокругленим до сотих) всіх отриманих оцінок за семінарські заняття. Отримані «незадовільні» оцінки відпрацьовуються в обов'язковому порядку, але враховуються при додаванні оцінок і входять у загальну кількість отриманих оцінок.

Приклад обрахунку підсумкової оцінки за семінарські заняття:

З дисципліни аспірант (здобувач) протягом семестру отримав

	<p>4, 4, 3. Підсумкова оцінка за семінарські заняття за семестр складає: $(4+4+3) : 3 = 3,66667 \approx 3,67$.</p> <p>3 дисципліни аспірант протягом семестру отримав 3, 2, 3. Підсумкова оцінка за семінарські заняття за семестр складає: $(3+2+3) : 3 = 2,66667 \approx 2,67$</p> <p>Підсумковий бал за семінарські заняття (максимально 20 балів) – підсумкова оцінка за семінарські заняття, помножена на коефіцієнт 4, заокруглена до цілого (наприклад, якщо підсумкова оцінка за семінарські заняття 3,67, то підсумковий бал за семінарські заняття буде становити $3,67 \times 4 = 14,68 \approx 15$ балів).</p>
<p>Самостійна робота та індивідуальне завдання</p>	<p align="center">Самостійна робота аспіранта (здобувача)</p> <p>Самостійна робота аспіранта (здобувача) є основним видом засвоєння навчального матеріалу у вільний від аудиторних занять час. Метою самостійної роботи є вдосконалення навичок і вміння працювати з науковою літературою та джерелами.</p> <p>Перевірка рівня засвоєння матеріалу самостійно опрацьованих тем здійснюється у вигляді тестового контролю та підготовки мультимедійного проекту, наукової статті, захисту монографії (розділу монографії).</p> <p align="center">ЗАХИСТ МОНОГРАФІЇ</p> <p align="center">Перелік монографій, які виносяться на захист (на вибір аспіранта (здобувача))</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Маланчук-Рибак О. Ідеологія та суспільна практика жіночого руху на західноукраїнських землях ХІХ – першої третини ХХ ст.: типологія та європейський культурно-історичний контекст: Монографія. Чернівці: Книги – ХХІ, 2006. 500 с. 2. Нагачевська З. Педагогічна думка і просвітництво в жіночому русі Західної України (друга половина ХІХ ст. – 1939 р.): Монографія. – Івано-Франківськ: Видавець Третяк І.Я., 2007. 764 с. 3. Шлемкевич М. Галичанство. Львів: За вільну Україну, 1997. 104 с. 4. Чоповський В. Духовний поступ нації: Культурно-мистецька діяльність української інтелігенції Західної України у 20–30-ті роки ХХ століття. Львів, 1993. 49 с. 5. Чоповський В. Українська інтелігенція в національно-визвольному русі на Західній Україні (1918–1941 рр.). Львів: Край, 1993. 164 с. 6. Рубльов О., Черченко Ю. Сталінщина й доля

західноукраїнської інтелігенції (20 – 30-ті роки ХХ ст.).
К., 1994. 349 с.

7. Савчук Б. Жіноцтво в суспільному житті Західної України (остання третина ХІХ ст. – 1939 р.). Івано-Франківськ: Лілея-НВ, 1999. 280 с.

Аспіранту (здобувачу) необхідно скласти план-конспект монографічного дослідження та орієнтуватися у проблемах, які розкриває автор праці.

Індивідуальні завдання

Індивідуальне завдання виконується у формі презентації, або підбірки джерел, або наукової статті (тез конференції) на одну із тем, запропоновану викладачем чи аспірантом (здобувачем).

ПЕРЕЛІК ТЕМ ДЛЯ ПРОЕКТУ

(презентація, підбірка джерел, наукова стаття (тези))

1. Культурно-освітня діяльність духовенства в Галичині в ХІХ – 30-х рр. ХХ ст.
2. Культурно-освітня діяльність вчителства в Галичині в ХІХ – 30-х рр. ХХ ст.
3. Особливості феміністичного руху в Галичині.
4. Участь галицької інтелігенції в громадських організаціях краю (друга половина ХІХ – 30-х рр. ХХ ст.
5. Адвокати у Східній Галичині: чисельність, динаміка розміщення і матеріальне становище.
6. Розвиток журналістики у Східній Галичині наприкінці ХІХ – 30-рр. ХХ ст.
7. Жінки у житті і творчості Василя Стефаника.
8. Життєвий шлях і творча спадщина Є.Бохенської.
9. Життєвий шлях і творча спадщина Івана Федорака (Садового).
10. о. Т. Бордуляк – священик, письменник і громадський діяч.
11. о. Ю. Кміт – священик, письменник і громадський діяч.
12. Життєвий і творчий шлях Соломії Крушельницької.
13. Життєвий шлях і творча спадщина Марійки Підгірянки.
14. Софія Морачевська – перша жінка-лікар у Галичині.
15. Софія Парфанович – життєвий шлях і медична кар'єра.
16. «Автобіографія» Мілени Рудницької як джерело до вивчення побуту галицької інтелігенції кінця ХІХ – 30-х рр. ХХ ст.

<p>Умови допуску до підсумкового контролю</p>	<p>Підсумковий контроль проводиться у формі екзамену. Форма і терміни семестрового контролю визначаються навчальним планом. Аспірант (здобувач) допускається до підсумкового контролю (екзамену) за умови відпрацювання усіх «заборгованостей» та набору 25 і більше балів.</p> <p>Підсумкова оцінка (максимум 100 балів) визначається як сума оцінок за поточний контроль знань (максимум 50 балів) та результатів екзаменаційної роботи (максимум 50 балів).</p> <p>Екзаменаційна робота <i>оцінюється від 1 до 50 балів</i>. Екзаменаційний білет з навчальної дисципліни передбачає формулювання 5 завдань: 3 – теоретичних (по 10 балів за кожне), 1 – на знання термінології (5 термінів по 2 бали за кожну правильну відповідь) та 1 тестове (10 тестів по 1 балу за кожну правильну відповідь).</p> <p>Під час дистанційного навчання екзаменаційна робота виконується у формі 50 тестових завдань (на 50 хв) і оцінюється по 1 балу за кожне тестове завдання.</p> <p style="text-align: center;">Розподіл балів за екзаменаційну роботу</p> <table border="1" data-bbox="453 1032 1498 1361"> <thead> <tr> <th data-bbox="453 1032 938 1093">Завдання</th> <th data-bbox="938 1032 1498 1093">Кількість балів</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="453 1093 938 1137">Теоретичне</td> <td data-bbox="938 1093 1498 1137">10 балів</td> </tr> <tr> <td data-bbox="453 1137 938 1182">Теоретичне</td> <td data-bbox="938 1137 1498 1182">10 балів</td> </tr> <tr> <td data-bbox="453 1182 938 1227">Теоретичне</td> <td data-bbox="938 1182 1498 1227">10 балів</td> </tr> <tr> <td data-bbox="453 1227 938 1305">Термінологія</td> <td data-bbox="938 1227 1498 1305">10 балів</td> </tr> <tr> <td data-bbox="453 1305 938 1361">Тести</td> <td data-bbox="938 1305 1498 1361">10 балів</td> </tr> </tbody> </table> <p style="text-align: center;">ПРОГРАМОВІ ВИМОГИ ДО ІСПИТУ</p> <ol data-bbox="453 1496 1498 2045" style="list-style-type: none"> 1. Джерела і шляхи формування інтелігенції у Галичині. 2. Родини греко-католицького духовенства як джерела формування інтелігенції. 3. Система освіти у гімназіях Галичини (XIX – 30-ті рр. XX ст.). 4. Система освіти у реальних школах (XIX – 30-ті рр. XX ст.). 5. Вища освіта у Галичині (XIX – 30-ті рр. XX ст.). 6. Вплив середніх шкіл на формування національної інтелігенції. 7. Роль вищих навчальних закладів Галичини у процесі становлення української інтелігенції. 	Завдання	Кількість балів	Теоретичне	10 балів	Теоретичне	10 балів	Теоретичне	10 балів	Термінологія	10 балів	Тести	10 балів
Завдання	Кількість балів												
Теоретичне	10 балів												
Теоретичне	10 балів												
Теоретичне	10 балів												
Термінологія	10 балів												
Тести	10 балів												

8. Студентські товариства як осередки формування інтелігенції.
9. Галузево-професійна характеристика української інтелігенції.
10. Юристи в Галичині (XIX – 30-ті рр. XX ст.).
11. Працівники медичної галузі в Галичині (XIX – 30-ті рр. XX ст.).
12. Творча інтелігенція в Галичині (XIX – 30-ті рр. XX ст.).
13. Науково-технічна інтелігенція в Галичині (XIX – 30-ті рр. XX ст.).
14. Педагогічні кадри в Галичині (XIX – 30-ті рр. XX ст.).
15. Греко-католицьке духовенство Галичини як окрема соціальна верства (XIX – 30-ті рр. XX ст.).
16. Основні джерела прибутків представників галицького духовенства.
17. Особливості матеріального становища педагогів в Галичині.
18. Матеріальне становище викладачів середніх та вищих шкіл.
19. Повсякденний побут і матеріальне становище учня гімназії (XIX – 30-ті рр. XX ст.).
20. Повсякденний побут і матеріальне становище студента Духовної семінарії (XIX – 30-ті рр. XX ст.).
21. Особливості феміністичного руху в Галичині.
22. Марійка Підгірянка та І. Блажкевич у боротьбі за права жінок.
23. Права та обов'язки жінки-селянки та жінки-інтелігентки: порівняльний аспект.
24. Роль творів О.Кобилянської «Царівна» та «Людина» у становленні феміністичного руху в Галичині.
25. Рівень освіченості представників галицької інтелігенції.
26. Народознавча діяльність галицької інтелігенції.
27. Особливості вибору професії серед вихідців із інтелігентних кіл.
28. Освіта дівчат наприкінці XIX – 30-х рр. XX ст.
29. Особливості виховання у родинах галицької інтелігенції.
30. Режим дня галицької інтелігенції.
31. Способи проведення дозвілля галицької інтелігенції.
32. Сім'я інтелігенції: кількісні і якісні характеристики.
33. Принципи вибору пари серед представників інтелігенції.

	<ol style="list-style-type: none"> 34. Специфіка взаємин всередині родини (патріархальний та егалітарний тип авторитету). 35. Родинні свята та обряди. 36. Особливості відзначення календарних свят у родинах галицької інтелігенції. 37. Громадські обов'язки і повноваження представників інтелігенції (вчителів, священників, адвокатів і лікарів). 38. Участь інтелігенції в громадських організаціях краю. 39. Особливості харчування галицької інтелігенції. 40. Житло і комплекс господарських забудов. 41. Стиль «модерн» в одязі інтелігенції Галичини. 42. Елементи традиційної ноші в костюмі галицького інтелігента. 43. Одяг інтелігенції у 20-х – 30-х рр. ХХ ст. 44. Ритуальне та повсякденне вбрання духовенства. 45. Господарство сільської інтелігенції у Галичині. 46. Іван Франко (1856 – 1916) як видатний поет, прозаїк, етнограф і видавець. 47. Життєвий шлях і громадська діяльність Василя Стефаника (1871 – 1936). 48. Уляна Кравченко (1861 – 1947) – перша жінка поетеса у Галичині. 49. Константина Малицька (1872 – 1947): громадська діячка, педагог і письменниця. 50. Андрій Чайковський (1857 – 1935): життєвий шлях і творча спадщина. 51. Творча еліта (С.Крушельницька, М.Голинський, О.Мишуга, М.Менцінський та інші). 52. Відомі композитори та музиканти (О.Вітошинський, О.Нижанківський, В.Барнич, Д.Січинський та інші). 53. Провідні спеціалісти у медицині (М.Панчишин, С. Окуневська-Морачевська, С. Парфанович). 54. Відомі представники науково-технічної інтелігенції – інженери та архітектори.
--	---

7. Політика курсу

Відвідування лекцій аспірантами (здобувачами) є обов'язковим. Відвідування та активна участь аспірантів (здобувачів) у роботі семінарських занять є обов'язковою умовою успішного складання іспиту з курсу. Участь у семінарських заняттях може проходити у таких формах: виступ, опонування, рецензія, участь у дискусії тощо.

Політика курсу передбачає передачу усіх невиконаних завдань в силу

запізнень на заняття або пропущених пар без поважних причин. За умови відсутності аспіранта (здобувача) на лекції чи семінарському занятті, отримання негативної оцінки або ж невчасного виконання індивідуальної роботи визначений день для відпрацювання пропущених аудиторних занять, негативних оцінок та подачі індивідуальних робіт – четвер, 14.00 год. – 15.00 год.

Пропущене з поважних причин заняття аспірант (здобувач) може «відпрацювати» у формі, визначеній викладачем та кафедрою. При цьому відпрацьоване заняття не впливатиме на середній арифметичний бал. Як правило «відпрацювання» проходить в усній формі, вирішенні тестових завдань тощо.

Під час занять дозволяється користування мобільним телефоном виключно для навчальних цілей.

Як викладач, так і студент, повинні дотримуватися Положення про запобігання плагіату та інших видів академічної нечесності у навчальній та науково-дослідній роботі студентів ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» та Кодексу честі ПНУ:

https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/11/code_of_honor-2.doc

У випадку запозичених робіт, відсутності посилань на використані джерела, випадків плагіату, виявів академічної недоброчесності (списування) викладач виставляє негативну оцінку та пропонує аспірантові (здобувачеві) повторно виконати необхідний вид роботи.

Вимоги до оформлення мультимедійного проекту

Мультимедійні проекти (презентації) виконуються у програмі для підготовки презентацій Power Point. Об'єм такого проекту повинен складати не менше ніж 20 сторінок (слайдів). Структура проекту має відповідати структурі реферату. На одній сторінці (слайді) розміщуються 1–2 зображення, підписи або текст. Зображення мають складати не менше 2/3 об'єму проекту (презентації).

Проект також можна виконати у вигляді підбірки архівних, усних джерел до обраної теми.

Підготовка наукової статті

У якості індивідуального завдання аспірант (здобувач) замість мультимедійного проекту чи підбірки джерел, може підготувати до друку статтю (тези конференції), присвячену галицькій інтелігенції XIX – 30-х рр. XX ст. Стаття має відповідати усім вимогам, містити наукову новизну та належно оформлений бібліографічний апарат.

8.Рекомендована література

Базова література

1. Благий В. Шкільництво в Галичині на початку ХХ ст.: історико-соціологічний аспект. Львів: Інститут українознавства ім. І.Крип'якевича НАН України, 1999. 76 с.
2. Бродель Ф. Матеріальна цивілізація, економіка і капіталізм, XV–XVIII ст.: Пер. з фр. К.: Основи, 1995. Т. 1. Структури повсякденності: можливе і неможливе. 543 с.
https://chtyvo.org.ua/authors/Fernand_Braudel/Materialna_tsyvilizatsiia_ekonomika_i_kapitalizm_XV-XVIII_st_Tom_1/
3. Грицак Я. Нарис історії України. Формування модерної нації ХІХ–ХХ століття. – К., 2019. – 656 с.
<http://history.franko.lviv.ua/PDF%20Final/Grycak.pdf>
4. Дрогобицька О. Традиція і модерн: Побут української сільської інтелігенції Галичини (кінець ХІХ – 30-ті рр. ХХ ст.). Івано-Франківськ: Симфонія форте, 2014. 540 с.
5. Завгородня Т. Підготовка вчителів для української народної школи Галичини (1919–1939 роки). Івано-Франківськ: Плай, 1999. 136 с.
6. ЗУНР (1918 – 1923 рр.): Ілюстрована історія. Львів: Манускрипт, 2008.
7. Колб Н. З Богом за церкву і вітчизну: греко-католицьке парафіяльне духовенство в Галичині у 90-х роках ХІХ століття. Львів, 2015. 322 с.
8. Курляк І.Є. Класична освіта на західноукраїнських землях (ХІХ – перша половина ХХ століття). Історико-педагогічний аспект. – Тернопіль: Підручники і посібники, 2000. 328 с.
9. Курляк І.Є. Українська гімназійна освіта у Галичині (1864–1918 рр.). – Львів, 1997. 222 с.
10. Історія костюма / Изд. 2-е, доп. и перероб. Ростов н/Д: Фенікс, 2003. 448 с.
11. Марчук В. Церква, духовність, нація. Українська греко-католицька церква в суспільному житті України ХХ ст. Івано-Франківськ: Плай, 2004. 464 с.
12. Маланчук-Рибак О. Ідеологія та суспільна практика жіночого руху на західноукраїнських землях ХІХ – першої третини ХХ ст.: типологія та європейський культурно-історичний контекст: Монографія. Чернівці: Книги – ХХІ, 2006. 500 с.
13. Нагачевська З. Педагогічна думка і просвітництво в жіночому русі Західної України (друга половина ХІХ ст. – 1939 р.): Монографія. Івано-Франківськ: Видавець Третяк І.Я., 2007. 764 с.
14. Освіта національних меншин в Україні: історичні традиції, правові засади, сучасні виклики (ХХ – початок ХХІ століть): монографія. Львів, 2019. Кн.2. 370 с.
15. Пахолків С. Українська інтелігенція у Габсбурській Галичині: освічена

верства й емансипація нації. Львів, 2014. 612 с.
http://uamoderna.com/images/novi_publicacii/Svyatoslav-Paholkiv/Pacholki_v_Ukr_inteligentcia.pdf

16. Райківський І. Ідея української національної єдності в громадському житті Галичини ХІХ століття: монографія. Івано-Франківськ, 2013. 932 с.
17. Савчук Б. Жіноцтво в суспільному житті Західної України (остання третина ХІХ ст. – 1939 р.). Івано-Франківськ: Лілея-НВ, 1999. 280 с.

Довідково-енциклопедичні видання

18. Полек В., Дзвінчук Д., Угорчак Ю. Відомі педагоги Прикарпаття: Біографічний довідник (до 1939 року). Івано-Франківськ: Лілея-НВ, 1997. Т. 1. 204 с.
19. Українські лікарі Прикарпаття / Упорядники: П. Арсенич, П. Білянський, С. Генік. Вид. 2-е, випр. і допов. Коломия: Вік, 1995. 96 с.

Додаткова література

20. Андрій Чайковський. Спогади. Листи. Дослідження: У 3 т. / Упорядкування Б.З. Якимовича за участю З.Т.Грень, О.В. Седяра; Редкол.: Б.З.Якимович (голова) та ін. Львів, 2002. Т.1. 514 с.
21. Андрій Чайковський. Спогади. Листи. Дослідження: У 3 т. / Упорядкування Б.З. Якимовича за участю З.Т.Грень, О.В. Седяра; Редкол.: Б.З.Якимович (голова) та ін. Львів, 2002. Т.3. 576 с.
22. Арсенич П. Родина Заклинських. Івано-Франківськ, 1995. 56 с.
23. Арсенич П. Родина Озаркевичів. Коломия: Вік, 1998. 64 с.
24. Арсенич П. Родина Шухевичів. Коломия: Видавничо-поліграфічне товариство “Вік”, 1995. 120 с.
25. Арсенич П. Священичий рід Бурачинських. Івано-Франківськ: Нова Зоря, 2004. 192 с.
26. Арсенич П., Федорів Т. Родина Бандерів. Івано-Франківськ, 1998. 104 с.
27. Барвінський О. Спомини з мого життя / Упор. А. Шацька, О. Федорук; ред. Л. Винар, І. Гирич. К.: Смолоскип, 2004. 528 с.
28. Василь Стефаник у критиці і спогадах: статті, висловлювання, мемуари. К.: Дніпро, 1970. 484 с.
29. Вітвіцький О. Участь греко-католицького духовенства в роботі українських громадських організацій Східної Галичини на поч. ХХ ст. // Визвольний шлях. 2002. Кн. 12 (657). С. 55–62.
30. Войнаровський Т. Спогади з мого життя // Історичні постаті Галичини ХІХ – ХХ ст. Нью-Йорк – Париж – Сідней – Торонто, 1961. С. 11–75.
31. Гелей С. Для загального добра: Вплив Української Греко-католицької Церкви на становлення та розвиток кооперативного руху в Галичині // Дзвін. 2003. № 4. С. 117–125.
32. Голинський М. Спогади / Упорядники: Г.Тихобаєва, І.Криворучка,

- Д.Білавич. Львів: Апрорі, 2006. 616 с.
- 33.Горинь Г. Громадський побут сільського населення Українських Карпат (XIX – 30-ті роки XX ст.). К.: Наукова думка, 1993. 199 с.
- 34.Дрогобицька О. Весілля у родинах галицької сільської інтелігенції наприкінці XIX – 30-х років XX ст.: соціальний аспект // Весільна обрядовість у часі і просторі. Одеса, 2010. С. 89-97.
- 35.Дрогобицька О. Побут української сільської інтелігенції Галичини: історіографія проблеми <http://phh.dspu.edu.ua/article/view/172178>
- 36.Дрогобицька О. Роль галицької сільської інтелігенції в розбудові місцевої системи охорони здоров'я (кінець XIX – 30-ті рр. XX ст.) http://www.irbis-nbuv.gov.ua/TR=Vpu_Ist_2013_23-24_10
- 37.Дрогомирецька Л. Греко-католицьке духовенство Галичини в українському кооперативному русі (1920–1939 рр.) // Вісник Прикарпатського університету: Історія. Івано-Франківськ: Плай, 2003. Вип. VII. С. 77–89.
- 38.Колб Н. Матеріальне становище греко-католицьких парохів у Галичині на початку XX століття (на прикладі Львівської архієпархії) // Україна: культурна спадщина, національна свідомість, державність. Вип. 9. Львів, 2001. – С. 465–479.
- 39.Кравченко У. Із записок учительки // Кравченко У. Записки учительки. Львів: Априорі, 2010. С. 82–109.
- 40.Кравченко У. Спогади учительки // Кравченко У. Записки учительки. – Львів: Априорі, 2010. С. 21–81.
- 41.Кугутяк М. Галичина: сторінки історії. Нарис суспільно-політичного руху (XIX ст. – 1939 р.). Івано-Франківськ, 1993. 200 с.
- 42.Купчик Л. Третій удар: (Долі галицьких отців-деканів). Львів: Каменяр, 2001. 144 с.
- 43.Лепкий Б. Казка мого життя. 2-ге вид., випр. і доп. Івано-Франківськ: Нова Зоря, 1999. 299 с.
- 44.Лицур Н. Культурно-релігійне виховання молоді в сім'ях української міської інтелігенції Галичини (кінець XIX – початок XX ст.) // Карпати: людина, етнос, цивілізація. 2011. Вип.3. С. 126–130.
- 45.Лицур Н. Основи етикету в міських інтелігентних родинах Галичини (кінець XIX – 30-ті рр. XX ст.) // Вісник Прикарпатського університету. Серія: Історія. 2012. Вип. 21. С. 175–181.
- 46.Мілена Рудницька. Статті. Листи. Документи / Упоряд. М. Дядюк. Львів, 1998. 843 с.
- 47.Мисак Н. Українські лікарі в Галичині (кін. XIX – поч. XX ст.): соціально-професійна характеристика // Наукові зошити історичного факультету Львівського університету: Збірник наукових праць. 2008. Вип. 9. С. 180–193.
- 48.Мисак Н. Українські народні вчителі в Галичині на рубежі XIX–XX ст.: правове становище та національна дискримінація (за матеріалами періодичних видань) // Наукові зошити історичного факультету Львівського національного університету імені Івана Франка. Збірник

- наукових праць. 2005. Вип. 7. С. 191–200.
49. Мисак Н. Формування української інтелігенції в Галичині наприкінці XIX – на початку XX ст. // Україна соборна: Зб. наук. статей. К., 2005. Вип. 2. Ч. II: Соціокультурні, етноконфесійні та демографічні проблеми формування української нації. С. 235–245.
  50. Нагачевська З. Учителі – організатори і репрезентанти українського жіночого руху в Галичині (кінець XIX – перша третина XX ст.) // Етнос і культура. 2003. № 1. С. 136–141.
  51. Пилипів І. Культурно-просвітницький рух у Західній Україні у 20–30-х рр. XX ст. та місце в ньому УГКЦ (на матеріалах Станіславської єпархії УГКЦ) // Християнство в Україні на межі третього тисячоліття. Івано-Франківськ: Плай, 2002. С. 236–246.
  52. Плаксина Э. История костюма. Стили и направления: Учеб. пособие для студ. учрежд. сред. проф. образования. 2-е изд., стер. М.: Издательский центр “Академия”, 2004. 224 с.
  53. Родом зі Струсова. Розповіді про Цегельських / За ред. Л. Купчик. Львів – Бетлегем, 2002. 306 с.
  54. Савчук Б. Корчма: алкогольна політика і рух тверезості в Західній Україні у XIX – 30-х роках XX ст. Івано-Франківськ: Лілея-НВ, 2001. 248 с.
  55. Українські кооператори. Історичні нариси. Книга I. Львів: Видавництво Львівської комерційної академії, 1999. 456 с.
  56. Українські кооператори. Історичні нариси. Книга II. Львів: Видавництво Львівської комерційної академії, 2001. 338 с.
  57. Чоповський В. Будителі національного духу. Діяльність культурно-освітніх товариств “Просвіта” та “Рідна школа” на західноукраїнських землях (друга половина XIX ст. – 20–30-ті роки XX ст.). Львів, 1993. 64 с.
  58. Шлемкевич М. Галичанство. Львів: За вільну Україну, 1997. 104 с.

Візуальні джерела

Фільми про видатних представників галицької інтелігенції із циклу «Гра долі» («Та, що поруч» – історія першого приїзду до Києва і одруження Івана Франка; «Solo – mea», Част. 1, 2008 р. – історія становлення і шліфування таланту Соломії Крушельницької; «Solo – mea», Част. 2, 2008 р. – історія драматичного завершення життя великої актриси Соломії Крушельницької. (https://www.youtube.com/watch?v=53XZp_3AFoU)

Документальний фільм про Івана Франка із серії «Великі українці». (<https://www.youtube.com/watch?v=H17x5oPpo54>)

Документальний фільм про Василя Стефаника із циклу «Гра долі» (<https://www.youtube.com/watch?v=40kFCy38-j8>)

Фільм «Два життя Соломії Крушельницької». Випущено: Студія «Контакт», 1997.

Інформаційні ресурси

<http://history.org.ua/uk> – сайт Інституту історії НАН України, видання «УІЖ».

<http://www.nbu.gov.ua> – сайт Бібліотеки ім.В.Вернадського

<http://etnolog.org.ua/> – сайт Інституту мистецтвознавства, фольклористики і етнології ім. М.Рильського

<https://www.salomeamuseum.lviv.ua/> - сайт Музично-меморіального музею Соломії Крушельницької у Львові

<http://dimfranka.lviv.ua/> - сайт історико-меморіального музею Івана Франка

<http://pidhirianka.ho.ua/sel.htm> – сайт по Марійці Підгірянці

<https://www.i-franko.name/uk/Folklore/1889/Pokucie.html> - сайт по

І.Франку: життєвий і творчий шлях письменника

<https://diasporiana.org.ua/> - сайт з мемуарами представників галицької інтелігенції

Викладач

О.Я. Дрогобицька

ініціали, прізвище